

ALLEHELGENS- OG ALLESJELERSDAG

Dagen er igjen kommet månedsskiftet oktober – november, med Halloween og hyl-og-hvin, dødningskaller og draculasvarte drakter med dertil tilhørende hvite fjes. Den norske utgaven av all denne skremsel er i seg selv en avsporing av den amerikanske halloween-tradisjonen.

Men selv i de mer seriøse leire blandes kortene. I mange kirker leses i dag navnet til mange av de som døde det siste året, det tennes lys på gravene og spilles requiem-musikk på radioen. Det som blandes sammen, er to adskilte fester i Vestkirken: Allehelgensdagen og Allesjeldersdagen.

Den 1. november er minnedagen for alle kristne helgener, kjente og ukjente – ja, kanskje helst de siste... Kirkens "kjendiser" har jo fått sine forskjellige feiringsdager gjennom kirkeåret, noe som danner grunnlaget for den gjenoppdagede skikken med å feire navnedager. Allehelgensfesten feires hele den himmelske hærske av hellige, de "de ånder av de rettferdige som nådd fullendelsen" (Hebr 12,23), men som ikke har fått en egen dag de minnes i messe og tidebønner.

Østkirken feirer Allehelgensdagen søndagen etter Pinsefesten, noe som teologisk har sin innebygde logikk: Det er ved Den Hellige Ånd at Gud helliggjør et menneske og gir det å vokse i tro som i gjerning. Det var pave Gregor III som plasserte Allehelgensdagen den 1. november. Det skjedde på 700-talet, men feiringen har vært kjent og feiret helt siden St. Efraim Syreren sine dager (på 300-talet).

På Allehelgensfesten feirer vi de helliges seier over synd, død og Djevel. Denne dagen er vår påminnelse om at de står sammen med oss og vi med dem i tjeneste og gudstjeneste. Ved dåp og i tro deler vi den samme tilhørighet med de hellige; vi bygger på løftene gitt gjennom profetene og oppfyllelsen som forkynnes oss av apostlene. Vi, de hellige, profeter og apostler knyttes sammen i ett fellesskap av Jesus Kristus selv (se Ef 2,20). I Kristus, blander vi røstene våre med alle de hellige når vi sammen synger "Velsignet være Ham som kommer i Herrens navn. Hosanna i det høyeste" ("Englesangen" – messens Gloria i Excelsis Deo).

Helgenene er med oss, navngitte som dem uten navn, i det vi kaller "de helliges samfunn". De viser oss til Kristus gjennom ord og dåd, men Kristus forbinder oss med dem gjennom sitt kors og liv. Deres liv inspirerer oss. Deres forbønn følger oss. Herrens hjelp omslutter oss gjennom dem.

Allesjeldersdagen, derimot, markeres minnedagen for de som er sovnet hen i troen på Kristus. Da fokuserer vi på to viktige sannheter i kristen tro: For det første står vi ansvarlig for vårt liv og vår gjerning, og det skal felles en dom over alle menneskers liv. For det andre overgir vi ikke våre kjære i hendene på en ukjent Gud, men til ham som har åpenbart seg gjennom Sønnen, Jesus Kristus, Frelseren! I kirkens requiem-messe (messen for de hensovede – betyr "hvile") og i tidebønnene for de hensovede (Officium Defunctorum) ber Kirken om Guds miskunn over de som er sovnet inn: "Herre, gi dem din fred og la ditt evige lys skinne for dem". På Allesjeldersdagen lyder trøsteordet fra himmelen: "Salige er de som fra nå av dør i Herren" (Åpb 14,13)!

Fr. Erik Andreas

Allmektige Gud som har knyttet dine utvalgte sammen til ett samfunn og til ett fellesskap i Kirken, Din Sønn Jesu Kristi legeme.

Gi oss nåde til å følge Dine helgener i all dyd og gudfryktighet, slik at vi som dem kan nå frem til den usigelige glede Du har lovet dem som helt og fullt elsker Deg.

Ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med Deg lever og råder i Den Hellige Ånds enhet, én sann Gud fra evighet og til evighet.